

Sygn. akt I ACa 1566/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 stycznia 2015 r.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu – Wydział I Cywilny w składzie:

Przewodniczący:	SSA Beata Wolfke - Kobzar
Sędziowie:	SSA Anna Guzińska (spr.) SSA Franciszek Marcinowski
Protokolant:	Katarzyna Rzepecka

po rozpoznaniu w dniu 29 stycznia 2015 r. we Wrocławiu na rozprawie

sprawy z powództwa **K. C., Z. C. i B. S. - przedsiębiorców prowadzących działalność pod firmą: Przedsiębiorstwo (...) K. C., B. S., (...) s.c. w L. w upadłości układowej**

przeciwko **Gminie S.**

przy udziale nadzorcy sądowego A. J.

o zapłatę

na skutek apelacji powodów

od wyroku Sądu Okręgowego w Legnicy

z dnia 3 września 2014 r. sygn. akt VI GC 196/14

1. **oddala apelację;**

2. **zasądza od powodów solidarnie na rzecz strony pozwanej 2.700 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.**

UZASADNIENIE

Powodowie K. C., Z. C. i B. S. – przedsiębiorcy prowadzący działalność gospodarczą pod firmą: Przedsiębiorstwo (...) K. C., B. S., (...) s.c. w L. w upadłości układowej, domagali się zasądzenia od strony pozwanej – Gminy S. kwoty 126.501,28 zł oraz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych oraz kosztów opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

Wyrokiem z dnia 3 września 2014 r. Sąd Okręgowy w Legnicy oddalił powództwo i zasądził od powodów na rzecz strony pozwanej solidarnie kwotę 3.600 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania.

Istotne dla rozstrzygnięcia, ustalenia Sądu I instancji przedstawiały się następująco.

Strony łączyła umowa o roboty budowlane, po wykonaniu której powodowie wystawili w dniu 18 grudnia 2013 r. stronie pozwanej fakturę VAT tytułem finansowego końcowego rozliczenia zadania. Wierzytelność z powyższej umowy powodowie zbyli na rzecz (...) Bank S.A. w W. umową z dnia 5 kwietnia 2013 r. Strony zastrzegły, że umowa ma datę pewną od daty jej zawarcia. Postanowieniem z dnia 5 listopada 2013 r. Sąd Rejonowy w L. ogłosił w stosunku do powodów upadłość z możliwością zawarcia układu. Wobec zgłoszenia stronie pozwanej roszczeń co do kwoty 126.501,28 zł zarówno przez (...) Bank S.A. jak i przez powodów oraz tym samym zaistnienia sporu co do podmiotu, który jest wierzycielem strony pozwanej, w dniu 27 czerwca 2014 r. złożyła ona kwotę tę do depozytu sądowego, w oparciu o postanowienie Sądu Rejonowego w Świebodzinie z dnia 23 czerwca 2014 r., w którym wskazano, że depozyt należy wydać temu z uczestników postępowania, który wykaże stosownym prawomocnym orzeczeniem sądowym bądź w inny sposób swoje prawa do wyżej opisanej kwoty.

Przy tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Okręgowy oddalił powództwo, wskazując, że złożenie spornej kwoty do depozytu sądowego przez stronę pozwaną nastąpiło z zachowaniem wszystkich przesłanek ważności, wywołując skutki tożsame ze spełnieniem świadczenia. Sąd uznał, że skoro dłużnik skutecznie uwolnił się od zobowiązania poprzez złożenie przedmiotu świadczenia do depozytu, nie istniały podstawy do uwzględnienia żądania zasądzenia złożonej do depozytu kwoty pieniężnej. Badając ważność złożenia spornej kwoty do depozytu, Sąd wskazał, że przedmiotem świadczenia były środki pieniężne, świadczenie to było wymagalne i zgodne z treścią zobowiązania, zaś okoliczność uzasadniająca złożenie przedmiotu świadczenia do depozytu stanowił spór co do tego, kto jest wierzycielem, a więc na czyją rzecz strona pozwana powinna była spełnić swoje zobowiązanie. Za stosowne orzeczenie sądowe wykazujące prawa wierzyciela do złożonej do depozytu kwoty, w kontekście warunków wydania przedmiotu świadczenia z depozytu, zawartych w postanowieniu Sądu Rejonowego w Świebodzinie, Sąd I instancji uznał orzeczenie, jakie może zapaść w sporze, który już przed Sądem Okręgowym w L. między powodami a (...) Bankiem S.A., a więc podmiotami roszczeniowymi prawo do uzyskania spełnionego już przez stronę pozwaną świadczenia. Wobec stwierdzenia wygaśnięcia zobowiązania strony pozwanej Sąd Okręgowy nie oceniał twierdzeń stron odnoszących się do daty pewnej zawartej umowy o przelew wierzytelności, wskazując jedynie na marginesie, że wątpliwa była zasadność argumentacji powodów zmierzającej do wykazania bezskuteczności umowy przelewu wierzytelności w stosunku do masy upadłości, bowiem znajdował tutaj zastosowanie przepis art. 84 ust. 2 Prawa upadłościowego i naprawczego. Mając na względzie powyższe, Sąd na podstawie art. 470 k.c. oddalił powództwo. O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. i § 6 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. 2013, poz. 461 j.t.).

Od powyższego wyroku apelację wywiedli powodowie, zaskarżając go w całości i wnosząc o jego zmianę poprzez uwzględnienie powództwa w całości, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji, a także o zasądzenie od pozwanego na rzecz powodów kosztów postępowania za obie instancje. Zarzucili naruszenie art. 470 k.c. poprzez nieuzasadnione przyjęcie, że wskutek wydania prawomocnego postanowienia o zezwoleniu na złożenie sumy do depozytu strona pozwana spełniła świadczenie na rzecz powodów. Nadto zarzucili naruszenie art. 233 k.p.c. poprzez nierozpoznanie sprawy co do jej istoty, ze względu na nierozstrzygnięcie, czy złożenie przez pozwanego kwoty sporu do depozytu było ważne w rozumieniu art. 470 k.c., a także poprzez zaniechanie dokonania ustaleń, czy umowa przeniesienia wierzytelności posiada datę pewną w rozumieniu art. 84 ust. 1 PUN; naruszenie art. 366 k.p.c. poprzez pominięcie, że orzeczenie zezwalające na złożenie świadczenia do depozytu sądowego ma charakter formalny i nie rozstrzyga co do istoty sprawy, a jako takie nie wiąże w innym procesie;

art. 328 k.p.c. poprzez niewyjaśnienie w uzasadnieniu, dlaczego Sąd pominął całkowicie ocenę zarzutu powodów, że postanowienia umów kredytowych czynią postanowienia umowy cesji utrudniającymi lub nawet uniemożliwiającymi osiągnięcie celu postępowania upadłościowego; art. 98 k.p.c. poprzez przyjęcie, że powodowie przegrali proces, podczas gdy złożenie kwoty do depozytu sądowego nastąpiło po wytoczeniu powództwa, ewentualnie art. 102 k.p.c. poprzez niezastosowanie w sprawie, a to w sytuacji, gdy złożenie przez pozwanego kwoty 126.501,28 zł nastąpiło dopiero w toku danego procesu.

W odpowiedzi na apelację strona pozwana wniosła o oddalenie jej w całości i zasądzenie od powódki na rzecz pozwanej kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Podniosła, że powodowie posiadali wiedzę o wystąpieniu przez stronę pozwaną o zezwolenie na złożenie przedmiotu świadczenia do depozytu sądowego jeszcze przed wytoczeniem powództwa, zaś postanowienia zezwalającego na złożenie do depozytu nie kwestionowali. Wskazała, że powodowie dochodzą swego roszczenia w sporze z pozostałymi uczestnikami postępowania w sprawie o ustalenie prawa do wydania przedmiotu świadczenia z depozytu sądowego. Strona pozwana podniosła nadto, że mocą umowy przelewu wierzytelności powodowie wyzbyli się swojej wierzytelności w zakresie objętym cesją wobec pozwanej, a zatem utracili status wierzyciela w stosunku do dłużnika – Gminy S.. Zwróciła również uwagę, że Sąd I instancji prawidłowo orzekł o kosztach postępowania, więc zarzuty apelujących i w tej mierze są bezpodstawne.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Na wstępie wskazać należy, iż za podstawę swojego orzeczenia Sąd Apelacyjny w całości przyjął ustalenia faktyczne dokonane w sprawie przez Sąd Okręgowy, gdyż były one prawidłowe i znajdowały odzwierciedlenie w zgromadzonym w sprawie materiale dowodowym. Kierując się tymi ustaleniami Sąd Apelacyjny apelację powodów uznał za niezasadnioną.

Zdaniem Sądu Apelacyjnego, Sąd I instancji dokonał wnikliwej analizy stanu faktycznego w odniesieniu do obowiązujących przepisów, czemu dał wyraz w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, bowiem wyczerpująco odniósł się do stanowisk stron i pojawiających się w nich zarzutów. W szczególności Sąd Okręgowy szeroko omówił przesłanki ważności złożenia przez stronę pozwaną spornej kwoty do depozytu sądowego, dochodząc do konkluzji, że istotnie czynność ta była ważna i wywoływała skutek przewidziany w art. 470 k.c., a mianowicie powodowała, że dłużnik wywiązał się ze swojego zobowiązania. W tym miejscu przytoczyć należy wyrok z dnia 15 kwietnia 2005 r. wydany w sprawie o sygnaturze I CK 735/04, w którym Sąd Najwyższy stanął na stanowisku, że jeżeli dłużnik złożył przedmiot świadczenia do depozytu sądowego, to nie może być uwzględnione powództwo o zasądzenie od tego dłużnika kwoty odpowiadającej sumie pieniężnej złożonej do depozytu. Biorąc pod uwagę konieczność ustalenia wierzyciela, któremu przypadnie kwota złożona do depozytu, wskazać trzeba, że ta kwestia musi zostać rozstrzygnięta w odrębnym postępowaniu sądowym toczącym się pomiędzy podmiotami roszczącymi sobie do niej prawo. W niniejszej sprawie ustalono natomiast, że takie postępowanie jest w toku. W świetle powyższych rozważań, za nietrafne należało uznać zarzuty powodów co do naruszenia art. 470 k.c., 233 k.p.c. i 366 k.p.c., albowiem słusznie Sąd Okręgowy ustalił, że doszło do ważnego złożenia przedmiotowej kwoty do depozytu sądowego, prawidłowo ocenił wszystkie przesłanki rzeczzonej czynności, wyciągnął trafne wnioski co do jej skutków, a swoje stanowisko w tym zakresie należycie uzasadnił.

Co się tyczy zarzutu powodów odnoszącego się do bezskuteczności umowy cesji pomiędzy nimi a (...)Bankiem, należało wskazać, że poza kognicją Sądu

w niniejszej sprawie było badanie skuteczności umowy w kontekście ogłoszenia upadłości strony powodowej, bowiem bank ten nie był stroną w niniejszym postępowaniu. Sąd I instancji prawidłowo odniósł się do powyższej kwestii jedynie na marginesie, sygnalizując, że zastosowanie w tym przypadku znajdują przepisy art. 84 ust. 2 Prawa upadłościowego i naprawczego, art. 95 § 2 Prawa bankowego i art. 81 k.c., które poddają w wątpliwość zasadność argumentacji powodów w rzeczonym względzie. Sąd Apelacyjny w tym zakresie również podzielił stanowisko Sądu Okręgowego, choć podkreślić należy, że nie jest to zagadnienie istotne dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy.

Za całkowicie chybiony należało także uznać zarzut powodów dotyczący rozstrzygnięcia o kosztach postępowania. Jakkolwiek postanowienie Sądu Rejonowego w Świebodzinie zezwalające na złożenie spornej kwoty do depozytu sądowego zapadło w trakcie niniejszego postępowania, to jednak wniosek o takie zezwolenie strona pozwana złożyła jeszcze przed wytoczeniem powództwa, co było powodom wiadome. Kwestia ta więc pozostaje bez wpływu na uznanie powodów za stronę przegrywającą proces w całości, a w konsekwencji zastosowanie ogólnej reguły ponoszenia kosztów postępowania zawartej w art. 98 k.p.c.

W tym stanie rzeczy Sąd Apelacyjny stwierdził, że skoro powodowie nie zdołali wykazać zasadności podniesionych przez siebie zarzutów, to zaskarżony wyrok jest prawidłowy i brak jest podstaw do jego wzruszenia. To zaś skutkowało koniecznością oddalenia apelacji jako bezzasadnej, stosownie do treści art. 385 k.p.c., o czym orzeczono w pkt 1 sentencji wyroku.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono w pkt 2 wyroku na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z § 6 pkt 6 w zw. z § 12 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu.

MR-K